Coneguem els nostres parcs

Mapa dels tresors culturals de l'Espai Natural de Guilleries-Savassona

Continguts: **Aprèn, Serveis Ambientals** - Foto 6: **Ribot VII Aguirre**

1 Sant Pere de Casserres

Aquest monestir benedictí es considera un dels principals monuments de l'arquitectura romànica. Fundat per la vescomtessa Ermetruit, les obres del temple van començar a les primeries del segle XI. El monestir s'alça al damunt d'una península limitada per estimballs que s'aboquen al riu Ter.

2 Sant Esteve de Tavèrnoles

Església romànica amb campanar de planta quadrada, decorat amb finestretes geminades i arcuacions llombardes. Està documentada des del 981.

3 El conjunt de blocs de Sant Feliuet de Savassona

Prop de l'església romànica de Sant Feliuet de Savassona, del segle XI, hi ha un conjunt singular de blocs de gres despresos del turó. En formen part el Dau, les pedres Gravades i la Pedra dels Sacrificis. Aquesta última és un gran roc amb solcs esculpits que la imaginació popular creia que servien per recollir la sang dels sacrificis que s'hi practicaven. S'hi han descobert interessants restes neolítiques.

4 Les coves de les Grioteres

Jaciment arqueològic prehistòric format per un xarxa de galeries laberíntiques que s'obren a l'exterior a través d'onze boques penjades a la cinglera de la vall de Sau. Tenen una gran importància per l'abundància de restes arqueològiques que s'hi han trobat.

5 El pantà de Sau

L'any 1963 les aigües del pantà de Sau van submergir 17 km de la vall del Ter, negant el poble de Sant Romà de Sau i construccions com el pont romànic, l'església de Sant Romà o el molí farriner de Sau. Ara, els anys de sequera el campanar de Sant Romà sobresurt de l'aigua, com a record d'un passat que ja no tornarà.

6 La Domus del Pi

Unes excavacions fetes al municipi de Vilanova de Sau van descobrir la Domus del Pi, considerada com la casa més antiga de Catalunya. Es tracta d'una construcció civil medieval del segle XI formada per un edifici de planta rectangular. Actualment és en procés d'estudi.

7 La Plantada de l'Arbre de Maig de Folgueroles

Aquesta festa va ser declarada festa popular d'interès cultural l'any 2009. L'esdeveniment se celebra anualment dins la Festa Verdaguer, que commemora el naixement del poeta. A la Plantada s'aixeca un pollancre a la plaça de Verdaguer, amb l'ajut de cordes. Després es dansa al voltant de l'arbre, guarnit amb serpentines, i s'hi podrà grimpar per agafar els dolços o embotits que hi pengen.

8 Casa Museu Verdaguer

Nascut a Folgueroles, Jacint Verdaguer és un dels grans poetes catalans i figura cabdal de la Renaixença. La seva casa familiar és, des de 1967, un museu literari sobre la trajectòria de l'autor i la vida de poble. També a Folgueroles hi ha l'àrea d'esplai de la Font Trobada, on l'artista Perejaume va recrear sobre el terreny la signatura del poeta.

9 Les terrisses de Sant Julià de Vilatorta

La Fira del Tupí és una fira de ceràmica que se celebra a Sant Julià de Vilatorta testimoniant la important tradició terrissaire d'aquest poble. Els tupins són olles petites, panxudes i amb una única nansa.

10 El casol de Puigcastellet

Construït el segle II-III aC és una fortificació que controlava la comunicació entre la plana de Vic i la terra baixa gironina. Es tracta d'un mur rectilini de 65 metres, amb una torre central, que tancava l'únic accés natural d'una carena.

11 El gorg dels Llitons

Sota el pont de les Bruixes, pujant per l'antic camí que enllaça Folgueroles i Vilanova de Sau, hi ha el gorg dels Llitons, escenari de moltes llegendes. Verdaguer ens parla dels nitons, éssers malèfics negres i banyuts que surten del toll i que tenen un nom que hom creu inspirat en el del gorg.

12 La fira d'herbes remeieres de Vilanova de Sau

Aquesta fira és una de les trobades més importants al voltant de les plantes remeieres. Se celebra cada primer diumenge de juny, durant el qual s'organitzen actes culturals relacionats amb el món de les plantes i els productes artesans.

13 El gegant Romà de Sau

Presentat públicament el 2006, el llenyataire Romà, de Vilanova de Sau, és el gegant més gran del món. Fa 5,6 metres d'alçada i pesa 110 kg.

14 El pont de Malafogassa

Aquest pont del segle XV salva la riera Major i és un dels elements patrimonials més interessants de l'espai natural. Presenta dos arcs desiguals.

15 Sant Andreu de Bancells

És una església romànica del segle XII, ampliada posteriorment. Forma part del ric patrimoni arquitectònic i històric de l'espai natural junt a Santa Maria de Vallclara, Sant Pere de Savassona o Sant Esteve de Tavèrnoles.

16 El castell de Sant Llorenç del Munt

Fortalesa del segle IX que es transformà primer en monestir agustinià i, més tard, en masia fortificada. És al damunt d'una cinglera que actua com a defensa natural.

17 El salt de la Minyona

Les parets verticals són un element característic del paisatge de l'espai natural. El salt de la Minyona és una impressionant cinglera de Vilanova de Sau. Diuen que una minyona va voler fer drecera per arribar puntual a missa. No s'ho va pensar i va saltar estimball avall. Miraculosament, no va prendre mal. Envalentida ho va tornar a fer, però llavors va morir a l'acte.

18 La sequoia de Tortadès

Aquesta sequoia de la finca de Tortadès, a Vilanova de Sau, fa gairebé 50 m d'alçada i un diàmetre de tronc de 6,40 m. És un arbre protegit legalment.

19 Les dones d'aigua

Als gorgs que es formen sota els salts d'aigua dels torrents hi viuen les dones d'aigua, personatges màgics que surten de nit per pentinar-se els seus llargs cabells. Els homes que les descobreixen s'enamoren d'immediat, tal és la formosor del seu aspecte.

20 L'activitat boletaire

La riquesa forestal de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona facilita que aquest territori amagui una gran riquesa de bolets. A la tardor, molts boletaires volten pel seus corriols en cerca d'aquests deliciosos tresors del bosc.

21 El Fadrí de Sau

El bandolerisme va ser un fenomen social comú a la zona entre els segles XVI i XVII. Jaume Melianta, *el Fadrí de Sau*, nasqué a Sant Romà de Sau i fou un dels bandolers més coneguts d'aquests paratges. Va ser lloctinent de la quadrilla d'en Serrallonga, el bandoler català més célebre. Acabà els seus dies condemnat a perpetuïtat a galeres.

22 El carboneig

La producció de carbó va ser una de les activitats industrials més importants que es van desenvolupar a l'espai. El carbó vegetal s'obtenia per combustió lenta i controlada d'una pila de llenya. Això exigia que durant 2 o 3 setmanes el carboner vetllés el procés, fent vida al bosc, prop de la pila. Els llocs on es feien aquestes piles eren les places carboneres.

23 Les caramelles

Les caramelles són cançons populars de temàtica religiosa que cantaven per Pasqua colles que recorrien els carrers. Les caramelles encara formen part del patrimoni cultural viu de l'àmbit de l'espai natural.

24 Les Guilleries artístiques

Les Guilleries-Savassona han estat font d'inspiració per a molts escriptors i artistes. Entre els literats destacarem, òbviament, Jacint Verdaguer, fill de Folgueroles, però també Josep Pla o Jaume Cabré. En l'expressió pictòrica citarem pintors com Ramon Montanyà o Fidel Bofill, o il·lustradores com Pilarín Bayés.

Les Guilleries-Savassona gaudeixen d'una figura de protecció d'ençà el 2004 que comprèn 9.437 hectàrees repartides entre 5 municipis de la comarca d'Osona, amb una població total de prop de 6.000 habitants, dels quals menys de dos centenars viuen dins l'àmbit de l'espai protegit.

El seu objectiu és garantir la salvaguarda del patrimoni natural, cultural i paisatgístic del massís i, alhora, fer possible l'aprofitament sostenible dels seus recursos.

Diputació Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat
Xarxa de Parcs Naturals